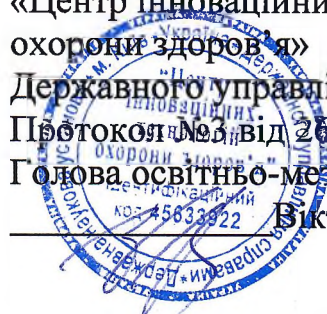

**ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ЦЕНТР ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я»
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ СПРАВАМИ**

**ЦЕНТР ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
«ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Освітньо-методичною радою
Державної наукової установи
«Центр інноваційних технологій
охорони здоров'я»
Державного управління справами
Протокол №3 від 26 вересня 2024 р.
Голова освітньо-методичної ради
Вікторія ГОРАЧУК

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ЦИКЛУ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

«Хірургія»

для фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної освіти та магістрів з медсестринства

Рівень вищої освіти	Післядипломна освіта
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність	223 «Медсестринство»
Спеціалізація за фахом	Хірургія
Професійна кваліфікація	Сестра медична операційна/ брат медичний операційний
Мова навчання	українська
Термін навчання	3,5 місяці (420 годин)

Київ - 2024

Розробники програми:

Квасніцький М. В.

доктор медичних наук, професор, головний науковий співробітник наукового відділу малоінвазивної хірургії «ЦІТОЗ» ДУС

Горачук В. В.

доктор медичних наук, професор, заступник директора з освітньо-наукової роботи, головний науковий співробітник наукового відділу організації медичної допомоги «ЦІТОЗ» ДУС

Дячук М. Д.

Завідувач операційного відділення з рентгенохірургічним блоком – лікар-уролог вищої кваліфікаційної категорії, науковий співробітник наукового відділу малоінвазивної хірургії, кандидат медичних наук

Губар О. С.

Завідувач хірургічним стаціонаром №1, лікар-хірург

Рубан О. Є.

Заступник медичного директора з медсестринства

Малиш О. М.

Старша сестра операційного відділення з рентгенохірургічним блоком

Войнова Н. А.

Сестра медична хірургічного стаціонару Центру стаціонарної допомоги

Рецензент:

I. ВСТУП

Розвиток хірургічної науки й медичної техніки вимагає кваліфікованих кадрів середнього медичного персоналу, зокрема, добре навчених хірургічних медичних сестер. Хірургія - науково-практична дисципліна, яка є складовою надання лікувально-профілактичної допомоги населенню й постійно вдосконалюється. Зростає кількість та складність хірургічної апаратури, особливо в малоінвазивній та ендовазальній хірургії, що потребує освоєння нових технологій та набуття нових знань та вмінь медичним персоналом. Складні операції на різних органах вимагають від операційних сестер високої кваліфікації, хороших знань не лише всіх етапів операцій і володіння в досконалості спеціальною апаратурою й інструментарієм, але і особливостей з перебігу хірургічних захворювань, володіння основами надання екстреної медичної допомоги. Крім власно хірургічної роботи у всій її різноманітності, хірургічна медична сестра повинна знати в певному обсязі сучасну анестезіологію, реаніматологію й трансфузіологію, вміти правильно надати невідкладну допомогу на догоспітальному етапі і в закладі охорони здоров'я до приходу лікаря. Усе перераховане вище вимагає наявності висококваліфікованого середнього медичного персоналу для надання медичної допомоги пацієнтам хірургічного профілю, як самостійно, так і в супроводі лікаря.

Навчальна програма призначена для підготовки сестер медичних на циклі спеціалізації «Хірургія» з набуттям професійної кваліфікації «Сестра медична операційна/брат медичний операційний» та є нормативним документом, в якому визначається зміст навчання, встановлюються вимоги до обсягу та рівня професійної підготовки фахівця з медсестринства.

Цільова група: молодші спеціалісти з медичною освітою з освітньо-кваліфікаційним рівнем молодший спеціаліст/фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр за спеціальністю 223 Медсестринство (сестра медична/брат медичний, акушерка, фельдшер), які працюють в ДНУ «ЦІТОЗ» ДУС, та/ або в інших закладах охорони здоров'я України.

Мета та завдання програми циклу спеціалізації «Хірургія»

Мета циклу спеціалізації - набуття слухачами нових інтегральних, загальних і спеціальних компетентностей, необхідних для вирішення типових і складних спеціалізованих завдань в межах професійної діяльності за спеціальністю 223 «Медсестринство» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціалізація «Хірургія», професійна кваліфікація «Сестра медична операційна/брат медичний операційний», набуття особою здатності виконувати завдання та обов'язки, що мають особливості для практичної роботи у хірургічних та операційних відділеннях закладів охорони здоров'я, засвоєння знань і практичних навичок з організації роботи операційного блоку, підготовки та участі в операціях, удосконалення майстерності,

одержання інформації про новітні досягнення в хірургії, участі в операціях, а також в постійному прагненні в самоосвіті.

У програму навчання включені: правила асептики й антисептики, санітарно-гігієнічного режиму в хірургічному відділенні та операційному блоці; правила збереження стерильності під час роботи в хірургічному відділенні та підготовки й проведення лікарем оперативного втручання; способи обробки рук перед операцією й по ходу її проведення; складання наборів інструментів для типових операцій, правила подачі інструментів.

Навчання складається з теоретичних, семінарських та практичних занять, самостійної роботи слухача. Тривалість навчання 3,5 місяці (420 годин).

Теоретичні заняття передбачають інформування про останні наукові досягнення в галузі хірургії, з демонстрацією таблиць, слайдів, інструментів, апаратів (в тому числі і в дії), відеофільмів.

Найважливішою частиною підготовки хірургічних та операційних сестер є практичне навчання, програмою цього розділу передбачено навчання в реальних клінічних умовах за груповим принципом на базах клінічних відділень хірургічного профілю ДНУ «ЦІТОЗ» ДУС та використання при цьому сучасних методів навчання «ділові ігри», з програванням підготовки до операції, подачі інструментів, додержання асептики при розборі всіх операційних утрочань).

Основною метою практичних занять є ознайомлення та оволодіння організацією роботи, сучасними хірургічними інструментами, методами лікування хворих, пов'язаних як з захворюваннями, так і травмами, та засвоєння методик при виконанні операційних утрочань. Операційна сестра медична / операційний брат медичний повинні вміти приготувати операційну до операції, необхідний інструментарій, та допоміжні засоби до операції. Знати топографічну анатомію ділянки хірургічного втручання та етапи операції. Крім того, навчитися активній і кваліфікованій участі при виконанні ургентних та планових операцій. Звертається особлива увага на ретельне дотримання в операційному блоці чи перев'язувальних, правил асептики і антисептики.

Передбачено вивчення етапів складних операцій на усіх органах, в тому числі на головному мозкові, стравоході, серці, прямій кишці. При вивченні лікарських препаратів особлива увага приділяється на наступні групи: антисептичні засоби, кровоспинні лікарські препарати, засоби для наркозу й місцевої анестезії, для надання невідкладної допомоги. Відведений час для розгляду можливим помилкам у роботі хірургічної та операційної медичної сестри, з аналізом їх причин, розробці заходів по їх попередженню.

На семінарські заняття виносяться актуальні питання хірургічної інфекції, трансфузіології. Форма їх проведення може бути у вигляді доповідей – рефератів, дискусій.

Крім спеціальної частини, програмою передбачено засвоєння матеріалів «Невідкладна медична допомога», «Інфекційний контроль». В останній день

здобувачі освіти складають іспит з пройденого матеріалу у формі усного екзамену та тестового контролю.

Основні завдання програми циклу спеціалізації «Хірургія»

Методичні: викласти теоретичні основи та методологічні особливості застосування системного підходу у вивченні способів та засобів надання медичної допомоги пацієнтам хірургічного профілю. Під час навчання сестри медичні опановують основні етапи та способи надання хірургічної допомоги, з акцентом на операційну допомогу.

Пізнавальні: дати уявлення про сучасний стан надання ургентної та планової хірургії, як самостійної дисципліни, яка є невід'ємною складовою медичної науки.

Практичні: ознайомити сестер медичних із базовими та сучасними можливостями хірургії в надання ургентної та планової допомоги пацієнтам хірургічного профілю, навчити комплексному підходу при наданні медичної допомоги пацієнтам хірургічного профілю.

Завданнями передбачено:

- сформувані свідоме розуміння правових аспектів організації хірургічної допомоги;
- забезпечити знання хірургічної термінології;
- дати основи практичної організації роботи хірургічного стаціонару та спеціалізованих хірургічних відділень;
- навчити теоретичному і практичному володінню стратегією сестринської допомоги пацієнтам, які лікуються в спеціалізованих хірургічних відділеннях;
- домогтися засвоєння знань з надання невідкладної допомоги;
- систематизувати знання про організацію роботи хірургічного кабінету в поліклініці;
- навчити працювати з сімейним лікарем;
- привити вміння застосовувати медсестринський процес в роботі з пацієнтами хірургічного профілю;
- навчитися організаційним, технічним та методичним підходам в час виконання операційного втручання на різних ділянках людського організму;
- засвоїти назви, об'єми, види традиційних та сучасних операційних втручань;
- приготувати інструментальне, технічне і медикаментозне забезпечення;
- дотримуватися санітарно-гігієнічного режиму, правил асептики і антисептики та поведінки в операційному блоці.

II. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «ХІРУРГІЯ»

Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державна наукова установа «Центр інноваційних- технологій охорони здоров'я» Державного управління справами, Центр підвищення кваліфікації «Інститут післядипломної освіти»
Офіційна назва освітньої програми	Програма спеціалізації «Хірургія»
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Рівень та складник освіти	Післядипломна освіта
Спеціальність	223 «Медсестринство»
Професійна кваліфікація	Сестра медична операційна/брат медичний операційний
Обсяг освітньої програми	420 годин/14 кредитів ЄКТС
Передумови вступу	Сестра медична/брат медичний, Акушерка, Фельдшер
Форма здобуття	Очна та очно-дистанційна (дистанційна форма в режимі реального часу)
Наявність акредитації	–
Мова	Українська
Працевлаштування та академічні права випускників	<p>Види економічної діяльності за ДК 009: 2010:</p> <p>86.1 Діяльність лікарняних закладів</p> <p>86.21 Загальна медична практика</p> <p>86.22 Спеціалізована медична практика</p> <p>86.9 Інша діяльність у сфері охорони здоров'я</p> <p>Фахівець здатний виконувати зазначену в ДК003:2010 професійну роботу відповідно до Класифікатора професій</p> <p>1229.5 Керівники підрозділів в охороні здоров'я:</p> <p>– старша сестра медична / старший брат медичний операційного відділення, хірургічного відділення</p> <p>3231 Сестри медичні / брати медичні, що асистують професіоналам:</p> <p>- Сестра медична операційна/ брат медичний операційний</p> <p>Продовження навчання як в Україні, так і за її межами та набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти та освіти дорослих</p>

	Безперервний професійний розвиток (тематичне удосконалення)
Викладання та навчання	<p>Самонавчання, проблемно-орієнтоване, професійно-орієнтоване навчання</p> <p>Навчання відбувається через комунікативний, інтегрований підходи до навчання; самонавчання, відпрацювання практичних навичок, шляхом використання методів організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності, стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності, методів контролю (самоконтролю, взаємоконтролю) тощо</p> <p>Основні види занять: лекції, практичні заняття, семінари, самостійна робота з можливістю консультацій викладачем, навчання через практику, участь у круглих столах та тренінгах тощо</p>
Оцінювання	<ul style="list-style-type: none"> - Формативне – письмові/усні коментарі та настанови викладачів у процесі навчання, формування навичок самооцінювання, залучення слухачів до оцінювання роботи один одного - Сумативне – оцінювання поточної роботи протягом вивчення окремих освітніх компонентів, тестування, захист звітів з практики - Ведення щоденника практичних знань – як форма обліку засвоєних компетенцій та вмінь необхідних для здобуття спеціальності (в електронній формі) - MiniCEX (Mini-Clinical Evaluation Exercise) – малі вправи з клінічної оцінки - CbD (Case-Based Discussion) – обговорення клінічних випадків - ACAT (Acute Care Assessment Tool) – оцінювання невідкладної допомоги - HAT (Handover Assessment Tool) – оцінювання передачі повноважень - LEADER (Leader case-based discussion) – обговорення клінічних випадків з урахуванням питання субординації, роботи лідера - DOC (Discussion Of Documentation) - обговорення документації

	<p>- ePaed MSF (Multisource Feedback) – зворотній зв’язок від декількох джерел</p> <p>Робота на практичних та семінарських заняттях оцінюється системою “зараховано/не зараховано”:</p> <ul style="list-style-type: none"> – вичерпна відповідь на запитання або досконале виконання практичного завдання - зараховано; – вичерпна відповідь на запитання або неповне, але самостійне виконання практичного завдання - зараховано; – виконання практичного завдання за допомогою викладача або неповна відповідь на запитання - зараховано; – слухач неспроможний виконати практичне завдання навіть за допомогою викладача або не може відповісти на запитання - не зараховано. <p>Проміжний контроль знань здійснюється за рахунок годин, передбачених на семінарські заняття.</p> <p>Для заключного іспиту використовують усний екзамен та атестаційну комп’ютерну тестову програму.</p>
Термін дії освітньої програми	01 січня 2025 року – 30 грудня 2029 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми, інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Офіційний веб-сайт ДНУ «ЦІТОЗ» ДУС: https://clinic.gov.ua/; https://clinic.gov.ua/tsentr-pidvyshchennia-kvalifikatsii/</p>
Матеріально-технічне забезпечення програми	<p>Ауд. № 11, Центр підвищення кваліфікації «Інститут післядипломної освіти»; 3-й поверх; операційне відділення з рентгенохірургічним блоком, 1-й поверх, хірургічне відділення, хірургічний стаціонар №1, 1-й поверх, вул. Верхня, 5</p> <p>Мультимедійний проектор, комп’ютер (стаціонарний чи ноутбук), платформа для відеозв’язку ZOOM, вільний доступ до мережі Internet</p> <p>Інформаційний ресурс: навчально-методична література, електронні ресурси</p> <p>Система управління навчанням «MOODLE».</p>

	<p>Оригінали програмного забезпечення: текстові процесори (Microsoft Word, Блокнот); табличні процесори (Microsoft Excel); системи ілюстративної ділової графіки та видавничі системи (Adobe Acrobat); системи управління базами даних (Microsoft Access); програми створення презентацій (Microsoft PowerPoint).</p> <p>Інші матеріальні, нематеріальні ресурси, що знаходяться у користуванні для провадження освітньої діяльності</p>
<p>Академічні права особи, яка навчається</p>	<p>Слухачі мають право:</p> <ul style="list-style-type: none"> - користуватися лабораторіями, кабінетами, аудиторіями, читальними залами, бібліотеками та іншими науковими, навчальними і допоміжними підрозділами ДНУ «ЦІТОЗ» ДУС, де здійснюється підготовка слухачів за програмою спеціалізації; - брати участь у виробничих нарадах профільного клінічного підрозділу в частині обговорення питань удосконалення освітнього процесу та інших питань, пов'язаних з навчанням на циклі спеціалізації; - здійснювати діяльність з відповідної спеціальності з прогресивним рівнем складності під час проходження програми спеціалізації; - брати участь у науково-практичних конференціях та інших навчальних заходах, які за тематикою відповідають програмі навчання на циклі спеціалізації

III. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СЛУХАЧІВ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ ПРОГРАМОЮ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «ХІРУРГІЯ»

<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання в медичній галузі або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідної науки та може характеризуватися певною невизначеністю умов; відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях</p>
--	--

<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3 Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.</p> <p>ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 5 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 7 Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 8 Здатність до міжособистісної взаємодії.</p>
<p>Професійні (спеціальні) компетентності</p>	<p>СК 1 Здатність до застосування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.</p> <p>СК 2. Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності.</p> <p>СК 3. Здійснювати санітарно-просвітницьку роботу.</p> <p>СК 4. Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами.</p> <p>СК 5. Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності.</p> <p>СК 6. Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства.</p> <p>СК 7. Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності.</p>

	<p>СК 8. Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні оперативних втручань та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності.</p> <p>СК 9. Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі оперативного втручання.</p> <p>СК 10. Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.</p> <p>СК 11. Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).</p> <p>СК 12. Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.</p> <p>СК 13. Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології, принципів субординації.</p> <p>СК 14. Здатність до здійснення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинацію згідно з календарем профілактичних щеплень та екстрену імунпрофілактику, включаючи її популяризацію.</p>
<p>Додаткові спеціальні компетентності</p>	<p>ДСК 1. Готувати операційну і всіх членів операційної бригади до проведення операції.</p> <p>ДСК 2. Надавати допомогу членам операційної бригади під час проведення операції, забезпечувати їх необхідними інструментами, матеріалами, апаратурою.</p> <p>ДСК 3. Слідкувати під час операції за своєчасним поверненням інструментів і перев'язувального матеріалу.</p> <p>ДСК 4. Слідкувати за дотриманням правил асептики і антисептики всього персоналу, який знаходиться в операційній.</p>

	<p>ДСК 5. Після закінчення операції збирати інструменти, перераховувати їх і проводити відповідну обробку.</p> <p>ДСК 6. Готувати білизну, перев'язувальний і шовний матеріал, одяг, маски, інструменти і апарати до стерилізації; контролювати якість стерилізації.</p> <p>ДСК 7. Слідкувати за своєчасним направленням на гістологічне і бактеріологічне дослідження матеріалу, взятого у хворого під час операції.</p> <p>ДСК 8. Вести необхідну обліково-звітну документацію.</p> <p>ДСК 9. Приймати і здавати чергування в операційному блоці, перевіряти наявність стерильної білизни, матеріалів, розчинів, інструментарію та іншого, що необхідно для виконання операції. Після закінчення чергування підраховувати кількість витраченої операційної білизни і матеріалів, які залишилися для наступної зміни.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН 1. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації.</p> <p>ПРН 2. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності.</p> <p>ПРН 3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я.</p> <p>ПРН 4. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативно-правовими документами.</p> <p>ПРН 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.</p> <p>ПРН 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей.</p> <p>ПРН 7. Застосовувати паліативну компетентність при роботі з пацієнтами, їх оточенням, медичними та соціальними працівниками під час здійснення професійної діяльності.</p> <p>ПРН 8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах</p>

збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта.

ПРН 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах.

ПРН 10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії для медичних сестер / медичних братів відділення реанімації та інтенсивної терапії.

ПРН 11. Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності.

ПРН 12. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги .

ПРН 13. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу.

ПРН 14. Здійснювати заходи щодо збереження репродуктивного здоров'я населення з метою покращення демографічної ситуації.

ПРН 15. Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію реконвалесцентів та диспансеризацію пацієнтів.

ПРН 16. Вживати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань.

ПРН 17. Вживати протиепідемічні заходи в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності.

ПРН 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення.

ПРН 19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.

<p>Додаткові програмні результати навчання</p>	<p>ПРН 1. Проводити медсестринське суб'єктивне й об'єктивне обстеження різних органів, систем пацієнта та оцінювати отримані дані в умовах закладів охорони здоров'я, вдома, шляхом спілкування з пацієнтами різних вікових груп, їх родичами, хворою дитиною чи її батьками; уміти збирати скарги, анамнез захворювання та життя, алергологічний та епідеміологічний анамнез, оцінювати анамнестичні дані.</p> <p>ПРН 2. Проводити медсестринську діагностику, виявляти та оцінювати проблеми пацієнта в умовах закладів охорони здоров'я, непередбачуваних обставин та вміти: виявляти дійсні проблеми пацієнта; оцінювати їх першочерговість, установлювати медсестринський діагноз.</p> <p>ПРН 3. Планувати медсестринські втручання в умовах закладів охорони здоров'я, вдома, непередбачуваних обставин та вміти складати план медсестринських втручань для вирішення дійсних та супутніх проблем пацієнтів різного віку; здійснювати взаємозалежні медсестринські функції.</p> <p>ПРН 4. Брати участь у забезпеченні спостереження за здоровим та перехворілим населенням, його реабілітації, ДО в умовах закладів охорони здоров'я, вдома, громаді та користуючись чинними наказами МОЗУ вміти: вести ДО населення; робити розрахунок та аналіз статистичних показників ефективності диспансеризації; проводити роз'яснювальну роботу серед пацієнтів різних диспансерних груп; вести облік груп здоров'я; розраховувати та оцінювати окремі показники комплексної дії мікроклімату на організм людини; визначати етапи медико-соціальної реабілітації пацієнта, завдання до кожного етапу; складати комплекс реабілітаційних заходів залежно від профілю, перебігу, періоду захворювання; проводити перепис дитячого населення.</p> <p>ПРН 5. Виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму, стабілізації функціонального стану організму, особистої гігієни, харчування пацієнта.</p> <p>ПРН 6. Демонструвати вміння ефективної професійної комунікації в усній, письмовій формах українською та іноземною мовами для реалізації</p>
---	---

академічної мобільності, ефективного обміну професійною інформацією.

ПРН 7. Застосовувати широкий спектр клінічних умінь й сучасних інноваційних діагностичних та лікувальних технологій з метою безпечного пацієнтоцентрованого догляду відповідно до клінічних протоколів та правових стандартів медсестринства.

ПРН 8. Інтерпретувати та враховувати у клінічній практиці особливості клінічної фармакокінетики, фармакодинаміки, побічної дії та взаємодії основних груп лікарських засобів.

ПРН 9. Виписувати, зберігати та використовувати основні параметри фармакокінетики фармакологічних засобів з метою їх раціонального призначення.

ПРН 10. Правильно організовувати зберігання та транспортування фармацевтичних товарів; прогнозувати можливі зміни їх хімічної структури та фізико-хімічних властивостей під впливом факторів зовнішнього середовища в процесі транспортування, зберігання та експлуатації.

ПРН 11. Вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження.

ПРН 12. Використовувати прості і доступні під час масових обстежень і спостережень методи, апаратуру біохімічного аналізу; володіти найбільш поширеними методиками біохімічного обстеження організму людини.

ПРН 13. Надавати екстрену долікарську медичну допомогу на підставі діагнозу гострого невідкладного стану, а також в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.

ПРН 14. Своєчасно та належно вести медсестринську документацію відповідно до чинного законодавства, використовуючи необхідні комп'ютерні технології, здійснювати моніторинг та аналіз документації.

ПРН 15. Надавати невідкладну та екстрену медичну допомогу в разі критичних та термінальних станів, керуючись чинними протоколами, із застосуванням медичного інструментарію та знань з групової належності затверджених лікарських засобів, особливостей їхньої фармакокінетики та

	<p>фармакодинаміки (способи введення, дозування, показання, протипоказання, взаємодії між собою, побічні ефекти, передозування та способи усунення їх, в т.ч. наркотичних засобів).</p> <p>ПРН 16. Здійснювати первинне обстеження пацієнтів, оцінювати міру виявлених порушень у типових випадках найбільш поширених захворювань, визначати критичні порушення дихальної та серцево-судинної систем (статичні зображення та динамічні ритми на моніторі) та виконувати алгоритм подальших лікувальних дій пацієнтів різного віку в клінічних ситуаціях; вести відповідну документацію.</p> <p>ПРН 17. Надавати першу медичну та долікарську допомогу в осередках надзвичайних ситуацій у мирний і воєнний час, працювати у складі бригад і загонів невідкладної та екстреної медичної допомоги в осередках масового ураження, оцінювати місце події, забезпечувати безпеку персоналу та пацієнта, застосувати табельні засоби індивідуального захисту.</p> <p>ПРН 18. Організовувати лікувально-евакуаційне забезпечення бойових дій особового складу військового підрозділу та медичне сортування в умовах бойових дій.</p> <p>ПРН 19. Організовувати лікувально-евакуаційні заходи в осередках масового ураження, надавати невідкладну та екстрену медичну допомогу постраждалим унаслідок аварії на радіаційно небезпечних об'єктах, у зонах стихійного лиха та осередках інфекційного спалаху.</p>
--	---

IV. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОГРАМИ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «ХІРУРГІЯ»

Найменування розділів і тем	Всього	Розподіл навчального часу			
		Л	С	П	СР
1	2	3	4	5	6
ОК 1. Організація хірургічної допомоги в Україні. Хірургічна деонтологія. Медична етика й хірургічна деонтологія. Ведення медичної документації. Техніка безпеки на робочому місці. Основи ділової етики та ділового мовлення	16	2	2	8	4

ОК 2. Операційний блок: організація роботи, устаткування, оснащення. Вимоги до операційного блоку:	20	2	4	12	2
ОК 3. Асептика й антисептика. Класифікація хірургічної інфекції. Характеристики збудників (стафілококи, стрептококи, синьогнійна й кишкова палички, протей, анаероби. Шляхи проникнення мікробів в операційну рану (екзогенний й ен-догенний). Визначення понять «асептика» та «антисептика».	20	2	4	12	2
ОК 4. Профілактика хірургічної інфекції в операційному блоці. Режими дезінфекції й застосування деззасобів.	18	2	2	12	2
ОК 5. Підготовка до операції. Підготовка операційної сестри до планової операції.	20	2	4	12	2
ОК 6. Обов'язки старшої операційної сестри. Документація операційного блоку, штат. Правове положення старшої операційної сестри, її функціональні обов'язки, нормативні документи.	20	2	2	12	4
ОК 7. Обов'язки операційної сестри. Обсяг необхідних навичок операційної сестри: підбор типових наборів інструментів для оперативних втручань. Готування шовного й перев'язного матеріалу, обробка й стерилізація різних об'єктів	14	2	2	8	2
ОК 8. Десмургія. Перев'язувальний матеріал: види, вимоги до нього. Визначення гігроскопічності марлі. Роль пов'язок. Класифікація пов'язок.	16	2	4	8	2

ОК 9. Рани. Класифікація ран, характеристика різних видів ран, їхні клінічні ознаки, перша допомога.	16	2	4	8	2
ОК 10. Спеціальна хірургія. Оперативне лікування хірургічних захворювань і травматичних ушкоджень. Оперативне лікування захворювань й ушкоджень органів шиї. Оперативне лікування захворювань й ушкоджень органів грудної порожнини. Нейрохірургічні оперативні втручання. Оперативне лікування захворювань й ушкоджень черевної стінки й органів черевної порожнини.	14	2	2	8	2
ОК 11. Травматичні ушкодження. Оперативне лікування захворювань й ушкоджень кінцівок. Забої тканин, ушкодження зв'язок, вивихи, переломи.	20	2	2	12	4
ОК 12. Опіки. Види опіків: хімічні, променеві, термічні, електроопіки. Комбіновані ураження	20	2	4	12	2
ОК 13. Кровотечі. Визначення кровотечі. Класифікація за причиною, анатомічна, клінічна, за часом появи. методи зупинки кровотечі. Геморагічний шок.	18	2	2	12	2
ОК 14. Сучасна трансфузіологія. Структура й функції крові. Визначення груп крові й резус-фактора, необхідне для цього оснащення. Показання й протипоказання до переливання крові, підготовка хворого до гемотрансфузії.	20	2	4	12	2
ОК 15. Основи анестезіології та реанімації. Невідкладна медична допомога. Основи реанімації та інтенсивної терапії при невідкладних станах.	20	2	4	12	2

ОК 16. Інфекційний контроль. Санітарно-протиепідемічний режим лікувально-профілактичних установ. Діючі накази.	16	2	2	8	4
Іспит	2				
ВСЬОГО	288	32	50	168	38

Пояснення: Л – лекції; С – семінарські заняття; П-практичні заняття СР – самостійна робота.

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

№ з/п	Назва дисципліни	Назва відділення (установи)	Загальний обсяг годин	Дата проходження
1	Гнійна хірургія	Хірургічне відділення ДНУ «ЦІТОЗ» ДУС	18	
2	Опікова травма		4	
3	Амбулаторна хірургія	Хірургічне відділення ДНУ «ЦІТОЗ» ДУС	18	
4	Травматологія	Хірургічне відділення ДНУ «ЦІТОЗ» ДУС	18	
5	Невідкладна хірургія	Хірургічний стаціонар №1 ДНУ «ЦІТОЗ» ДУС	18	
6	Дитяча хірургія	Відділення дитячої анестезіології та інтенсивної терапії, Дитячий стаціонар центру охорони здоров'я матері і дитини ДНУ «ЦІТОЗ» ДУС	18	
7	Планова абдомінальна хірургія	Операційне відділення з рентгенохірургічним блоком, хірургічний стаціонар №1, ДНУ «ЦІТОЗ» ДУС	18	
8	Серцево-судинна хірургія	Операційне відділення з рентгенохірургічним блоком, хірургічний	18	

		стаціонар №1 ДНУ «ЦІТОЗ» ДУС		
	Підсумковий контроль		2	
	Разом		132	

V. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ОК 1. Організація хірургічної допомоги в Україні. Хірургічна деонтологія. Медична етика й хірургічна деонтологія. Етика медичного працівника. Поняття про обов'язок, гуманність. Хірургічна деонтологія: професійний обов'язок, моральні принципи, честь, совість, гармонійна робота установи, медична таємниця, помилки. Медсестринський процес. Медсестринська справа. Моделі медсестринства. Сутність сучасних моделей медсестринської справи. Основні концептуальні медсестринські моделі. Поняття про стандарти медсестринської діяльності. Стандарти медсестринського догляду. Визначення поняття медсестринський процес, його сутність. Переваги впровадження медсестринського процесу. Функції медсестри при здійсненні медсестринського процесу. Етапи медсестринського процесу. Особливості медсестринського процесу в хірургічній практиці. Використання інформаційних технологій в медсестринському процесі. Основи ділової етики та ділового мовлення

ОК 2. Операційний блок: організація роботи, устаткування, оснащення. Вимоги до операційного блоку: планування, розміщення, ізоляція, зв'язок з іншими підрозділами й службами. Склад приміщень операційного блоку, їхня обробка, освітлення, опалення, вентиляція, електропостачання, кисневе постачання. Ведення медичної документації. Техніка безпеки на робочому місці.

ОК 3. Асептика й антисептика. Класифікація хірургічної інфекції. Характеристики збудників (стафілококи, стрептококи, синьогнійна й кишкова палички, протей, анаероби та інш.). Шляхи проникнення мікробів в операційну рану (екзогенний й ендогенний). Визначення понять «асептика» та «антисептика».

Антисептики: види, класифікація антисептичних засобів, їхня характеристика й показання до застосування в операційній, терміни зберігання. Асептика: стерилізація, збереження стерильності в процесі роботи (при операціях, ін'єкціях, перев'язках). Роль операційної сестри в справі реалізації основних принципів асептики. Методи й режими стерилізації різних об'єктів, що регламентують документацією. Передстерилізаційна обробка й стерилізація інструментів, шприців, рукавичок, щіток, синтетичних матеріалів, виробів з гуми й пластмас, ендоскопів, деталей приладів й апаратів. Контроль передстерилізаційної обробки й стерилізації. Стерилізація білизни, перев'язувального й шовного матеріалу. Використання в роботі ампульного шовного матеріалу й атравматичних голок. Підготовка до стерилізації інструментів, отриманих зі складу, і нових гумових трубок. Методи обробки

рук перед операцією. Готування розчинів для миття рук, терміни їх придатності, експозиція обробок, припустима кількість обробок в одній ємності. Методи обробки операційного поля, розчини антисептиків, методика обробки. Бактеріологічний контроль в операційному блоці: об'єкти дослідження, правила забору

ОК 4. Профілактика хірургічної інфекції в операційному блоці. Режими дезінфекції й застосування деззасобів при гнійних захворюваннях і кишкових інфекціях бактеріальної етіології, при вірусному гепатиті й анаеробній інфекції, що регламентовані діючими наказами та інструкціями. Показання для дезінфекції інструментів й інших об'єктів, методика її проведення, необхідні ємності, їхнє маркування. Санітарно-гігієнічний режим операційного блоку. Профілактика повітряно-краплинної інфекції: зменшення пересування персоналу, закривання дверей, розміщення бактерицидних ламп і графік кварцювання приміщень операційного блоку.

ОК 5. Підготовка до операції. Підготовка операційної сестри до планової операції напередодні та в день операції. Підготовки напередодні: знайомство з розкладом операцій, підготовка наборів інструментів, вивчення ходу операцій, приготування стерильної білизни, перев'язного матеріалу, лікарських препаратів. Підготовка в день операції.

ОК 6. Обов'язки старшої операційної сестри. Документація операційного блоку, штат. Правове положення старшої операційної сестри, її функціональні обов'язки, нормативні документи. Складання графіка роботи, табеля обліку робочого часу, графіка відпусток. Штат операційного блоку. Положення трудового законодавства, виховна робота з кадрами. Облік і зберігання господарського майна, медичного устаткування, перев'язувального матеріалу, спирту, антисептичних засобів й інших лікарських препаратів (у тому числі наркотиків). Інвентаризація майна операційного блоку, його списання. Поповнення майна: складання заявки, знайомство із проспектами, одержання.

ОК 7. Обов'язки операційної сестри. Обсяг необхідних навичок операційної сестри: підбор типових наборів інструментів для оперативних утручань і на випадок ускладнень, готування шовного й перев'язного матеріалу, обробка й стерилізація різних об'єктів; володіння технікою трансфузії крові й плазмозаміщуючих розчинів; накладання бинтових пов'язок, транспортних шин і гіпсових пов'язок. Забезпечення зберігання й облік майна операційного блоку, систематичне поповнення операційної необхідними інструментарієм, медикаментами; підрахування перев'язувального матеріалу й інструментів до операції, по ходу її й після операції.

ОК 8. Десмургія. Перев'язувальний матеріал: види, вимоги до нього. Визначення гігроскопічності марлі. Сучасні замітники перев'язувального матеріалу. Роль пов'язок. Класифікація пов'язок. М'які пов'язки: пластирні, клейові, ко-синкові, пращоподібні, Т-образні, бинтові. Типи бинтових пов'язок: циркулярна, спіральна, повзуча, хрестоподібна (8-подібна, черепашча, колосовидна), зворотна. Правила бинтування. Накладання

пов'язок на різні ділянки тіла: голову, шию, груди, кінцівки, промежину. Техніка накладення закріплюючих пов'язок (пластирної, клеолової, клейової). Шинні пов'язки. Види, шин, правила їхнього накладання. Гіпсові пов'язки. Проби якості гіпсу. Правила зберігання гіпсу. Небезпеки оперативного втручання: можливість внесення інфекції, зайве травмування й висихання тканин, втрата крові, розвиток операційного шоку, охолодження організму. Роль операційної сестри в профілактиці цих ускладнень.

ОК 9. Рани. Класифікація ран, характеристика різних видів ран, їхні клінічні ознаки, перша допомога. Мікробне забруднення, розвиток ранової інфекції, перебіг ранового процесу (фази). Способи загоєння ран: первинним і вторинним натягом. Умови для первинного загоєння операційних ран. Первинна хірургічна обробка ран. Особливості надання медичної допомоги при раневих ушкодженнях в осередках надзвичайних ситуацій в мирний і воєнний час.

ОК 10. Спеціальна хірургія. Оперативне лікування хірургічних захворювань і травматичних ушкоджень. Оперативне лікування захворювань й ушкоджень органів шиї. Оперативне лікування захворювань й ушкоджень органів грудної порожнини. Нейрохірургічні оперативні втручання. Оперативне лікування захворювань й ушкоджень черевної стінки й органів черевної порожнини.

ОК 11. Травматичні ушкодження. Оперативне лікування захворювань й ушкоджень кінцівок. Забої тканин, ушкодження зв'язок, вивихи, клінічні ознаки, невідкладна допомога, лікування. Переломи кінцівок, ключиці, хребта, таза: клінічні ознаки, діагностика, невідкладна допомога, лікування. Особливості надання медичної допомоги при травматичних ушкодженнях в осередках надзвичайних ситуацій в мирний і воєнний час.

ОК 12. Опіки. Види опіків: хімічні, променеві, термічні, електроопіки. Комбіновані ураження. Особливості надання медичної допомоги при опіках в осередках надзвичайних ситуацій в мирний і воєнний час.

ОК 13. Кровотечі. Визначення кровотечі. Класифікація за причиною, анатомічна, клінічна, за часом появи. методи зупинки кровотечі. Геморагічний шок: патогенез, стадії розвитку, клінічні ознаки. Оцінка тяжкості кровотеч за лабораторним даними (ОЦК, гематокрит). Анатомія великого й малого кіл кровообігу. Самостійна зупинка кровотечі. Особливості надання медичної допомоги при кровотечах в осередках надзвичайних ситуацій в мирний і воєнний час.

ОК 14. Сучасна трансфузіологія. Структура й функції крові. Визначення груп крові й резус-фактора, необхідне для цього оснащення. Показання й протипоказання до переливання крові, підготовка хворого до гемотрансфузії.

ОК 15. Основи анестезіології та реанімації. Невідкладна медична допомога. Основи реанімації та інтенсивної терапії при невідкладних станах, невідкладна медична допомога при травмах, невідкладна медична допомога при гострих захворюваннях і травмах черевної порожнини, невідкладна медична допомога при гострих отруєннях, алергічних реакціях, укусах

отруйних комах та змій. Особливості клінічної фармакокінетики, фармакодинаміки, побічні дії та взаємодії основних груп лікарських засобів.

ОК 16. Інфекційний контроль. Санітарно-протиепідемічний режим лікувально-профілактичних установ. Діючі накази (№408, 720, 120, 740, 223, ДЕСТ 42-21-85). Актуальні питання профілактики, екологія, епідеміологія, ВІЛ/СНІД, туберкульоз, вірусні гепатити, дифтерія. Популяризація гігієнічних знань, заходи щодо зменшення інфекційних захворювань серед населення. Вакцинація згідно з календарем профілактичних щеплень.

VI. ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА СЕСТРИ МЕДИЧНОЇ ОПЕРАЦІЙНОЇ / БРАТА МЕДИЧНОГО ОПЕРАЦІЙНОГО

Завдання та обов'язки. Керується чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність закладів охорони здоров'я.

Комплектує набори медичного інструментарію відповідно до виду операції. Готує та стерилізує шовний матеріал. Асистує під час складних інструментальних обстежень та лікувальних процедур. Проводить місцеву анестезію, внутрішньовенний наркоз, інфузійну терапію. Володіє різними медичними маніпуляціями (введення шлункового зонду, накладання штучного пневмотораксу тощо). Забезпечує догляд за дренажною системою, трахеостомаю. Застосовує сучасну наркозо-дихальну апаратуру. Здійснює догляд за хворими після операції у палаті реанімації та інтенсивної терапії. Володіє методикою забору матеріалу для лабораторних досліджень. Несе відповідальність за витрати ліків в операційній. Володіє прийомами реанімації, вміє надати допомогу при травматичному пошкодженні, кровотечі, колапсі, отруєнні, утопленні, механічній асфіксії, анафілактичному шоці, опіках, відмороженні, алергічних станах. Веде медичну документацію. Дотримується принципів медичної деонтології. Постійно удосконалює свій професійний рівень.

Повинна знати: чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність закладів охорони здоров'я; права, обов'язки та відповідальність сестри медичної / брата медичного операційної; обсяг хірургічного втручання під час операції; послідовність дій хірурга при проведенні операції; техніку проведення різних видів наркозу; перелік і призначення медичного інструментарію, методику його передстерилізаційної очистки і стерилізацію; підготовку до стерилізації перев'язувальних засобів; правила безпеки під час роботи з медичним інструментарієм і обладнанням; фармакологічну дію найбільш поширених медичних препаратів, їх сумісність, дозування, методику введення; основи асептики та антисептики; особливості догляду за хворими в післяопераційному періоді; клінічну та електрокардіологічну діагностику загрозливих станів під час наркозу та в післяопераційному періоді;

діагностику раптових ускладнень і першу допомогу при них; правила оформлення медичної документації; сучасну літературу за фахом. Повинен володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків відповідно до Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної".

Кваліфікаційні вимоги.

Сестра медична / брат медичний операційна вищої кваліфікаційної категорії: неповна вища освіта (молодший спеціаліст) або базова вища освіта (бакалавр) за напрямом підготовки "Медицина", спеціальністю "Сестринська справа", "Лікувальна справа" або "Акушерська справа". Спеціалізація за фахом "Хірургія". Підвищення кваліфікації (курси удосконалення тощо). Наявність посвідчення про присвоєння (підтвердження) вищої кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за з фахом - понад 10 років.

Сестра медична / брат медичний операційна I кваліфікаційної категорії: неповна вища освіта (молодший спеціаліст) або базова вища освіта (бакалавр) за напрямом підготовки "Медицина", спеціальністю "Сестринська справа", "Лікувальна справа" або "Акушерська справа". Спеціалізація за фахом "Хірургія". Підвищення кваліфікації (курси удосконалення тощо). Наявність посвідчення про присвоєння (підтвердження) I кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом - понад 7 років.

Сестра медична / брат медичний операційна II кваліфікаційної категорії: неповна вища освіта (молодший спеціаліст) або базова вища освіта (бакалавр) за напрямом підготовки "Медицина", спеціальністю "Сестринська справа", "Лікувальна справа" або "Акушерська справа". Спеціалізація за фахом "Хірургія". Підвищення кваліфікації (курси удосконалення тощо). Наявність посвідчення про присвоєння (підтвердження) II кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом - понад 5 років.

Сестра медична / брат медичний операційна: неповна вища освіта (молодший спеціаліст) або базова вища освіта (бакалавр) за напрямом підготовки "Медицина", спеціальністю "Сестринська справа", "Лікувальна справа" або "Акушерська справа". Спеціалізація за фахом "Хірургія". Без вимог до стажу роботи.

VII. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Оцінити стан важкості хворого та при необхідності надати невідкладну допомогу у разі:

- гострої крововтрати, масивної кровотечі;
- поранення;
- легеневої кровотечі;
- перелому хребта (ускладненого і неускладненого);
- вивиху нижньої щелепи, плеча, стегна;
- перелому трубчастих кісток;
- перелому ребер, відкритого пневмотораксу;

- переломів кісток таза;
- черепно-мозкової травми;
- травматичного шоку;
- термічного опіку;
- ураження електричним струмом;
- обмороження;
- посттрансфузійних ускладнень.

2. Провести транспортування травматологічних хворих з переломами таза, стегнової

кістки, ребер, хребта.

3. Обробити руки одним із запропонованих сучасних методів.

4. Провести обробку операційного поля.

5. Одягнути стерильний операційний халат та гумові рукавички на себе та правильно подати стерильний операційний одяг лікареві.

6. Підібрати інструменти для:

- венесекції;
- трахеостомії;
- плевральної пункції;
- первинної хірургічної обробки ран;
- лапароцентезу;
- ампутації кінцівки;
- скелетного витягання.

7. Провести туалет операційної та гнійної рани.

8. Зняти післяопераційні шви.

9. Провести профілактику правця.

10. Визначити групу крові і резус-фактор.

11. Визначити індивідуальну і резус сумісність крові.

12. Провести макроскопічну оцінку доброякісності крові.

13. Зупинити артеріальну кровотечу пальцевим притисканням.

14. Накласти джгут при артеріальній і венозній кровотечах.

15. Підібрати інструменти для операції перев'язки судин на протязі.

16. Провести на фантомі закритий масаж серця та штучне дихання „рот в рот”, „рот в ніс”.

17. Вивести нижню щелепу при западанні язика.

18. Провести транспортну іммобілізацію верхньої та нижньої кінцівок.

19. Накласти шини Крамера, Дітерікса.

20. Накласти пов'язки:

- „чепчик”;
- пов'язку Гіппократа;
- на потилицю;
- на обидва ока;
- пов'язку „вуздечка”;
- пращеподібну;
- Дезо;
- Вельпо;

- на молочну залозу;
- оклюзійну при проникаючому пошкодженні грудної порожнини;
- колоскову на плечовий суглоб;
- „черепашку” на ліктьовий суглоб;
- „лицарська рукавичка”;
- на кисть та пальці.

21. Забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму:

- проводити повну й часткову санітарну оброблення пацієнта;
- готувати дезінфекційні розчини різної концентрації;
- проводити передстерилізаційну обробку медичного інструментарію та виробів медичного призначення;
 - стерилізувати медичний інструментарій хімічним методом;
 - стерилізувати медичний інструментарій у повітряних стерилізаторах;
 - готувати перев'язувальний матеріал;
 - готувати бікси до стерилізації;
 - укладати перев'язувальний матеріал, халати та простирадла в бікси;
 - укладати набори для пологів у бікси;
 - стерилізувати парою під тиском у парових стерилізаторах;
 - контролювати якість стерилізації;
 - користуватися стерильним біксом;
 - готувати до роботи операційний блок;
 - накривати стерильний стіл операційної медсестри;
 - накривати стерильний стіл для приймання пологів;
 - готувати до стерилізації й стерилізувати гумові рукавички;
 - готувати до стерилізації й стерилізувати гумові трубки, зонди, дренажі, катетери;
 - стерилізувати тази для підготовки рук до операції;
 - обробляти руки (соціальний, гігієнічний, хірургічний рівень);
 - самостійно одягати стерильний халат та маску на себе;
 - одягати хірурга на операцію;
 - готувати до операції операційне поле;
 - дотримуватися вимог особистої гігієни;
 - проводити поточну дезінфекцію в інфекційному стаціонарі;
 - дотримуватися правил особистої медичної безпеки під час роботи з пацієнтом з інфекційним захворюванням, з медичними інструментами, обладнанням, кров'ю та іншими біологічними рідинами організму;
 - дотримуватися правил санітарно-гігієнічного режиму в інфекційному стаціонарі;
 - вести себе у випадку поранення під час виконання маніпуляцій
 - В умовах ЗОЗ з метою профілактики СНІД-інфекції, вірусних гепатитів, керуючись діючими наказами, інструкціями, методичними вказівками МОЗ України, вміти:
 - застосовувати —Інструкцію з профілактики внутрішньо- лікарняного та професійного зараження ВІЛ-інфекцією (наказ МОЗ України № 120);

- реєструвати професійні аварії в — Журналі реєстрації аварій за формою № 108-О;
- дотримуватись діючих наказів щодо профілактики СНІДу та вірусних гепатитів;
- виконувати графік профілактичних щеплень;
- виконувати різні види профілактичних щеплень.

VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. «Хірургія», Усико О.Ю. Київ – Медицина. 2021.
2. Кіт О.М., Ковальчук О.Л., Пустовойт Г.Т. Медсестринство в хірургії.- Тернопіль.: Укрмедкнига, 2021, 234 с
3. Клінічне медсестринство в хірургії. Ужгород. 2020, 240с.
4. Організація роботи операційної медсестри : навч. посіб. / Ростислав Олексійович Сабадишин, Олексій Володимирович Маркович, Борис Зіновійович Чижишин, Лариса Ростиславівна Коробко, Валентина Миколаївна Хіночик ; ред. І. В. Шпента. – Вінниця : Нова книга, 2020. – 241, [1] с. : іл., фот.
5. В.С. Тарасюк Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С. Тарасюк, А. О., Новицький, Л. А. Новицька. – К.: Медицина, 2016. с.40-68.
6. Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навч. посібн. — К.: Здоров'я, 2015. — 464 с.
7. Олійник П.В., Гасюк Г.Д. Медичні інструменти. — Львів: Світ, 2016. — 152 с.
8. General surgery : [textbook]: [пер. з укр.] / V. P. Andriushchenko et al.; ed. by Bereznytsky Ya. S. [et al.] . - 2nd ed. - Vinnytsia: Nova Knyha, 2020. - 327 p.: fig., tab.

IX. ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоров'я» Наказ МОЗ України від 29 березня 2002 року № 117 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va117282-02?find=1&text=%D1%81%D0%B5%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0+%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0+%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0#Text>
2. Тексти та презентації лекцій.
3. Nestler N. Nursing care and outcome in surgical patients - why do we have to care? *Innov Surg Sci.* 2019 Jul 25;4(4):139-143. doi: 10.1515/iss-2019-0010.
4. Eriksson J, Lindgren BM, Lindahl E. Newly trained operating room nurses' experiences of nursing care in the operating room. *Scand J Caring Sci.* 2020 Dec;34(4):1074-1082. doi: 10.1111/scs.12817.
5. Müller R, Cohen C, Delmas P, Pasquier J, Baillif M, Ortoleva Bucher C. Scope of nursing practice on a surgery ward: A time-motion study. *J Nurs Manag.* 2021 Sep;29(6):1785-1800. doi: 10.1111/jonm.13318.

ДСК7		+	+	+	+	+	+									
ДСК8	+	+														
ДСК9		+	+	+	+	+	+									

**ХІ. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ ОСВІТНІМИ
КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16
ПРН1	+	+		+		+	+									
ПРН 2	+					+	+									
ПРН 3	+					+	+									
ПРН 4	+					+	+									
ПРН 5	+					+	+									
ПРН 6	+							+	+					+		+
ПРН 7	+							+	+					+		+
ПРН 8	+	+		+		+	+	+	+							+
ПРН 9	+								+	+	+	+	+			
ПРН10	+		+	+					+				+	+		+
ПРН11							+		+			+			+	+
ПРН12	+		+					+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН13	+							+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН14	+									+						+
ПРН15	+															+
ПРН16	+															+
ПРН17	+															+
ПРН18	+							+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН19	+							+	+	+	+	+	+	+	+	+

ДОДАТКОВІ ПРН

ПРН1	+							+					+			+
ПРН 2	+							+					+			+
ПРН 3	+							+					+			+
ПРН 4	+															+
ПРН 5		+						+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 6	+															+
ПРН 7	+							+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 8	+					+									+	
ПРН 9	+				+	+									+	
ПРН10	+				+	+										
ПРН11	+				+											
ПРН12	+												+	+		

ПРН13	+							+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН14	+					+	+									
ПРН15	+							+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН16	+							+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН17	+								+	+	+	+	+			
ПРН18	+								+	+	+	+	+			
ПРН19	+								+	+	+	+	+			